

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยใช้ข้อมูลจากการสำรวจ (Survey Research) เพื่อการศึกษาคุณภาพชีวิตการทำงานของข้าราชการทหารสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม โดยการศึกษาและรวบรวมข้อมูลจากเอกสารวิชาการ เอกสารการวิจัย วิทยานิพนธ์ และอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง พร้อมทั้งการเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถามซึ่งใช้วิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ข้าราชการทหารในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหมที่เป็นนายทหารชั้นสัญญาบัตร และนายทหารชั้นประทวน จำนวน 4,228 คน ของส่วนราชการทั้งหมด 12 ส่วนราชการ ที่สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม ดังนี้ (กรมการเงินกลาโหม พ.ศ.2558)

- 1.1.1 สำนักปลัดกระทรวงกลาโหม (สน.ปล.กท.)
- 1.1.2 สำนักนโยบายและแผนกลาโหม (สนผ.กท.)
- 1.1.3 กรมเสนาธิการ (สม.)
- 1.1.4 สำนักงบประมาณกลาโหม (สพ.กท.)
- 1.1.5 กรมพระธรรมนูญ (ธน.)
- 1.1.6 ศูนย์การอุตสาหกรรมป้องกันประเทศและพลังงานทหาร (ศอพท.)
- 1.1.7 กรมการเงินกลาโหม (กง.กท.)
- 1.1.8 กรมการสรรพกำลังกลาโหม (กคส.กท.)
- 1.1.9 กรมวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีกลาโหม (วท.กท.)

1.1.10 กรมเทคโนโลยีสารสนเทศและอวกาศกลาโหม (ทสอ.กห.)

1.1.11 สำนักงานสนับสนุน สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม (สสน.สป.)

1.1.12 สำนักงานตรวจสอบภายในกลาโหม (สตน.กห.)

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ข้าราชการทหารที่เป็นตัวแทนในการตอบแบบสอบถาม ได้แก่ นายทหารชั้นสัญญาบัตร และนายทหารชั้นประทวน รวม 400 คน กลุ่มตัวอย่างจำนวนนี้ได้มาจากการคำนวณโดยใช้สูตรของทาโร่ ยามานะ (Taro Yamane) และความคลาดเคลื่อน 0.05 ดังนี้

$$\text{สูตร} \quad n = \frac{N}{1 + N(e)^2}$$

โดยที่ n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N = จำนวนประชากร

e = ความคลาดเคลื่อนจากการสุ่มตัวอย่างที่ระดับ 0.05

$$\begin{aligned} \text{แทนค่าสูตร} \quad n &= \frac{4,228}{1 + N4,228(0.05)^2} \\ &= 365 \end{aligned}$$

ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างจากการคำนวณโดยใช้สูตรของทาโร่ ยามานะ (Taro Yamane) จำนวน 365 คน แต่ในงานวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยขอเก็บกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 400 คน เพื่อให้เป็นจำนวนเต็ม

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ คือ ข้าราชการทหารสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม จำนวน 400 คน ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการสุ่มตัวอย่างโดยวิธีสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) โดยมีสัดส่วนประชากรและกลุ่มตัวอย่างในแต่ละหน่วยงาน ดังแสดงในตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างของข้าราชการทหารสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม
จำแนกตามส่วนราชการ

ประชากรกลุ่มตัวอย่าง	จำนวนประชากร (คน)	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง (คน)
1. ข้าราชการ สน.ปล.กท.	730	69
2. ข้าราชการ สน.ผ.กท.	395	37
3. ข้าราชการ สม.	344	33
4. ข้าราชการ สง.ปล.กท.	239	23
5. ข้าราชการ ธน.	299	28
6. ข้าราชการ ศอ.พท.	857	81
7. ข้าราชการ กง.กท.	232	22
8. ข้าราชการ กก.ส.กท.	155	15
9. ข้าราชการ วท.กท.	272	26
10. ข้าราชการ ทสอ.กท.	163	15
11. ข้าราชการ สสน.ส.ป.	379	36
12. ข้าราชการ สदन.กท.	163	15
รวม	4,228	400

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม ซึ่งโครงสร้างแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 4 ส่วน ดังนี้

2.1 ส่วนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลลักษณะบุคคลของข้าราชการทหาร ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพการสมรส ระดับชั้นยศ รายได้ และอายุราชการ

2.2 ส่วนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นของข้าราชการทหารเกี่ยวกับลักษณะงานของส่วนราชการสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม โดยสอบถามลักษณะงาน 5 ด้าน ประกอบด้วย ด้านการปกครองบังคับบัญชา ด้านลักษณะงานที่ปฏิบัติ ด้านความรับผิดชอบ ด้านการได้รับการยอมรับนับถือ และด้านความสำเร็จในงาน เป็นคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ จำนวน 5 ด้าน รวม 25 ข้อ ได้แก่

ด้านการปกครองบังคับบัญชา	5	ข้อ
ด้านลักษณะงานที่ปฏิบัติ	5	ข้อ
ด้านความรับผิดชอบ	5	ข้อ
ด้านการได้รับการยอมรับนับถือ	5	ข้อ
ด้านความสำเร็จในงาน	5	ข้อ

2.3 ส่วนที่ 3 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตการทำงานของข้าราชการทหารในหน่วยงานที่ปฏิบัติ ประกอบด้วย การได้รับค่าตอบแทนที่ยุติธรรมและเพียงพอ สภาพการทำงานที่คำนึงถึงความปลอดภัยและส่งเสริมสุขภาพ โอกาสในการพัฒนาความสามารถของบุคคล ความก้าวหน้าและความมั่นคงในการทำงาน การบูรณาการทางสังคมหรือการทำงานร่วมกัน สิทธิส่วนบุคคลในการทำงาน ความสมดุลระหว่างงานกับชีวิตส่วนตัว และการคำนึงถึงความต้องการของสังคม เป็นคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ จำนวน 8 ด้าน รวม 24 ข้อ ได้แก่

ค่าตอบแทนที่ยุติธรรมและเพียงพอ	3	ข้อ
การทำงานที่คำนึงถึงความปลอดภัยและส่งเสริมสุขภาพ	3	ข้อ
โอกาสในการพัฒนาความสามารถของบุคคล	3	ข้อ
ความก้าวหน้าและความมั่นคงในการทำงาน	3	ข้อ
การบูรณาการทางสังคมหรือการทำงานร่วมกัน	3	ข้อ
สิทธิส่วนบุคคลในการทำงาน	3	ข้อ
ความสมดุลระหว่างงานกับชีวิตส่วนตัว	3	ข้อ
การคำนึงถึงความต้องการของสังคม	3	ข้อ

ซึ่งมีเกณฑ์การให้คะแนนแบบสอบถามส่วนที่ 2 และส่วนที่ 3 มีรายละเอียดดังนี้

<u>ระดับความเห็น</u>	<u>ระดับคะแนน</u>
มีความเหมาะสมน้อยที่สุด	1
มีความเหมาะสมน้อย	2
มีความเหมาะสมปานกลาง	3
มีความเหมาะสมมาก	4
มีความเหมาะสมมากที่สุด	5

ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์ในการแปลผลค่าเฉลี่ยในส่วนที่ 2 และส่วนที่ 3 ไว้ดังนี้

<u>ระดับความเห็น</u>	<u>ระดับคะแนน</u>
มีความเหมาะสม/ความสำเร็จน้อยที่สุด	ช่วงความเห็น 1.00 – 1.50
มีความเหมาะสม/ความสำเร็จน้อย	ช่วงความเห็น 1.51 – 2.50
มีความเหมาะสม/ความสำเร็จปานกลาง	ช่วงความเห็น 2.51 – 3.50
มีความเหมาะสม/ความสำเร็จมาก	ช่วงความเห็น 3.51 – 4.50
มีความเหมาะสม/ความสำเร็จมากที่สุด	ช่วงความเห็น 4.51 – 5.00

2.4 ส่วนที่ 4 เป็นคำถามปลายเปิดให้ผู้ตอบแบบสอบถามเสนอความคิดเห็นว่าควรปรับปรุงลักษณะงานเรื่องใดและอย่างไรบ้าง เพื่อเพิ่มคุณภาพชีวิตการทำงาน

3. การตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามคุณภาพชีวิตการทำงานที่จัดทำขึ้น มาทำการทดสอบแบบสอบถามตามลำดับขั้นตอนดังนี้

3.1 การตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) โดยการนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นมานำเสนอโครงร่างต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อขอคำแนะนำตรวจสอบความถูกต้อง และปรับปรุงแก้ไขให้ตรงเนื้อหา และนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วเสนอผู้ทรงคุณวุฒิ (รายนามผู้ทรงคุณวุฒิในภาคผนวก) ตรวจสอบความถูกต้อง และความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของข้อคำถามในแต่ละข้อว่าตรงตามจุดมุ่งหมายของการวิจัยหรือไม่ ได้ค่าความเที่ยงตรงเท่ากับ 1.00

3.2 การตรวจสอบความเชื่อถือได้ของแบบสอบถาม (Reliability) ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่ผ่านความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้ทรงคุณวุฒิไปทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน และนำแบบสอบถามทั้ง 30 ชุด ไปทำการทดสอบค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ด้วยวิธีของ Cronbach's Alpha Cocfficiency โดยใช้โปรแกรมวิเคราะห์ข้อมูลสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์สำหรับคอมพิวเตอร์ในการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา ของข้อคำถามส่วนที่ 2 เท่ากับ 0.932 และส่วนที่ 3 เท่ากับ 0.619 และรวมทั้งสองส่วนเท่ากับ 0.775 ซึ่งค่าสัมประสิทธิ์ดังกล่าวอยู่ในเกณฑ์ที่สามารถนำไปใช้ได้ที่น่าเชื่อถือ

4. การเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยทำหนังสือเพื่อขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการแจกแบบสอบถามให้กับกลุ่มตัวอย่าง ภายในเดือนธันวาคม 2559 – มกราคม 2561

4.2 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ประมวลผลข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ สถิติเชิงพรรณนา และสถิติเชิงอนุมาน

4.2.1 สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ประกอบด้วย ความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) อธิบายลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างและอธิบายหลักทั่วไปของตัวแปรต้นและตัวแปรตาม

4.2.2 สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) ประกอบด้วย ค่า t-distribution เพื่อใช้ทดสอบเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของตัวแปรที่จำแนกเป็น 2 กลุ่ม

ค่า F-distribution ค่าการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-way Analysis of Variance-one-way: ANOVA) เพื่อวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของตัวแปรที่จำแนกตั้งแต่ 2 กลุ่มขึ้นไป หากพบค่าความแตกต่างจึงทำการทดสอบค่าเฉลี่ยความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธี Scheffe อีกครั้ง

การหาค่าความสัมพันธ์การถดถอยพหุ (Multiple Regression) กำหนดค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05